

Brusel 17. listopadu 2020
(OR. en)

12957/20

SAN 406
DEVGEN 165
ONU 71
COVID-19 22

VÝSLEDEK JEDNÁNÍ

Odesílatel:	Generální sekretariát Rady
Příjemce:	Delegace
Č. předchozího dokumentu:	12276/20 SAN 378 DEVGEN 144 ONU 61
Předmět:	Úloha EU při posilování Světové zdravotnické organizace – závěry Rady a zástupců vlád členských států (6. listopadu 2020)

Delegace naleznou v příloze závěry Rady a zástupců vlád členských států o úloze EU při posilování Světové zdravotnické organizace, které byly schváleny písemným postupem dokončeným dne 6. listopadu 2020.

Závěry Rady a zástupců vlád členských států o úloze EU při posilování Světové zdravotnické organizace

RADA EVROPSKÉ UNIE A ZÁSTUPCI VLÁD ČLENSKÝCH STÁTŮ, ZASEDAJÍCÍ V RADĚ,

1. UZNÁVAJÍ, že v důsledku pandemie COVID-19 a jejích zdravotních, sociálních a hospodářských dopadů se ještě více zdůrazňuje, že je mimo jiné zapotřebí úzké mnohostranné spolupráce na celosvětové úrovni, silných celosvětových kapacit v oblasti zdraví a celosvětové reakce na výzvy v oblasti zdraví. Světová zdravotnická organizace (WHO) hraje na základě svého mandátu ústřední úlohu jakožto vedoucí a koordinační orgán při řešení celosvětových problémů v oblasti zdraví, včetně připravenosti na epidemie, jejich prevence a odhalování a reakce na ně.
2. OCEŇUJÍ úlohu, kterou plní WHO jakožto sekretariát koordinačního centra Akcelérátoru přístupu k nástrojům proti COVID-19 (Akcelérátor ACT).
3. UZNÁVAJÍ DÁLE, že i když je mandát WHO široký, poslední pandemie ukázaly, že očekávání mezinárodního společenství, jakkoli odlišná v závislosti na vnitrostátních podmínkách, jsou obecně neúměrně vysoká, pokud jde o stávající kapacity WHO a její schopnost podpořit členské státy při budování silných a odolných systémů zdravotní péče poskytujících vysoce kvalitní služby všem potřebným, aniž by kohokoli opomíjely, a to i v době pandemií.
4. POUKAZUJÍ na úlohu WHO při poskytování podpory, včetně mimořádné a technické podpory, nejzranitelnějším zemím.

5. PŘIPOMÍNÁJÍ, že přezkumy a hodnocení provedené v návaznosti na epidemii těžkého akutního respiračního syndromu (SARS-CoV), pandemii chřipky H1N1 a vypuknutí epidemie viru Ebola v západní Africe odhalily nedostatky v celkové schopnosti připravit se na epidemie a reagovat na ně a přinesly řadu konkrétních doporučení k řešení těchto nedostatků. Výsledkem těchto doporučení jsou do určité míry chvályhodná opatření, včetně revize Mezinárodních zdravotnických předpisů (MZP) v roce 2005, vytvoření programu WHO pro krizové situace v oblasti zdraví a zřízení nezávislého dozorčího a poradního výboru pro program WHO pro krizové situace v oblasti zdraví (IOAC) v reakci na výše uvedenou epidemii viru Ebola.
6. BEROU NA VĚDOMÍ výzvy, mimo jiné pokud jde o transparentnost, součinnost, financování a odpovědnost, jimž WHO v současné geopolitické situaci čelí, a doporučení obsažená v přezkumech a hodnoceních provedených v posledních letech, jakož i přezkumy a hodnocení prováděné v současné době s cílem tyto výzvy vyřešit. BEROU ROVNĚŽ NA VĚDOMÍ aktuální úsilí o transformaci organizace prostřednictvím „programu transformace WHO“ a iniciativy nazvané „cíle trojí miliardy“ („triple billion targets“) přijaté v rámci 13. obecného pracovního programu WHO.
7. PŘIPOMÍNÁJÍ koordinační a vedoucí úlohu EU a jejích členských států při iniciování a sjednávání usnesení WHO nazvaného „Reakce na COVID-19“ ze dne 19. května 2020 (usnesení WHA73.1).
8. VYJADŘUJÍ podporu procesu hodnocení, který WHO zahájila, VÍTAJÍ zřízení nezávislé komise pro připravenost a reakci na pandemii (IPPR) a ZDŮRAZŇUJÍ potřebu její nestrannosti, nezávislosti a komplexnosti, jakož i nejvyšší možné kvality její práce.

9. VÍTAJÍ zřízení Výboru pro přezkum fungování Mezinárodních zdravotnických předpisů (Výbor pro přezkum MZP) z podnětu WHO a jeho spolupráci s IOAC, IPPR a dalšími příslušnými orgány, přičemž zdůrazňují, že je důležité, aby činnost tohoto výboru doplňovala stávající a probíhající iniciativy a byla s nimi v souladu. PŘIPOMÍNÁJÍ usnesení přijaté na 146. zasedání Výkonné rady WHO (usnesení EB146.R10) a nazvané „Posílení připravenosti na krizové situace v oblasti zdraví: provádění mezinárodních zdravotnických předpisů (2005)“ A BEROU NA VĚDOMÍ doporučení Rady pro monitoring globální připravenosti týkající se posílení globální připravenosti a reakce.
10. V současném reformním kontextu POKLÁDAJÍ za důležitý přístup „jedno zdraví“ v zájmu prevence a řešení krizových situací v oblasti zdraví a podporují úvahy o institucionálním a organizačním ukotvení tohoto přístupu na celosvětové úrovni.

NA ZÁKLADĚ VÝŠE UVEDENÉHO RADA EVROPSKÉ UNIE A ZÁSTUPCI VLÁD ČLENSKÝCH STÁTŮ ZASEDAJÍCÍ V RADĚ

11. VYJADŘUJÍ PŘIPRAVENOST zajistit, aby EU a její členské státy na základě svého závazku k multilateralismu i nadále hrály vedoucí úlohu v oblasti zdraví na celosvětové úrovni, jakož i ODHODLÁNÍ plnit koordinační, proaktivní a vedoucí úlohu v inkluzivním procesu zaměřeném na posílení celosvětové zdravotní bezpečnosti a WHO, zejména pak kapacity této organizace v oblasti připravenosti a reakce na krizové situace v oblasti zdraví, a posoudit budoucí výsledky práce IPPR, Výboru pro přezkum MZP a IOAC za účelem jejich převedení do praxe, ale také poskytnutí podpory členským státům WHO při posilování jejich vnitrostátních zdravotních systémů a politik v oblasti veřejného zdraví. V této souvislosti je zásadně důležité vést intenzivní a soustavný dialog s členskými státy WHO.
12. KONSTATUJÍ, že bez ohledu na odlišné vnitrostátní kontexty je nutné zabývat se rozporem mezi rozdílnostmi v očekáváních jednotlivých členských států WHO ve vztahu k této organizaci a jejím kapacitám, a BUDOU NADÁLE SPOLUPRACOVAT s dalšími členskými státy WHO v rámci řídicích orgánů této organizace za účelem prosazování vhodných opatření pro nejlepší další postup.

13. UZNÁVAJÍ, že výzvy, jimž WHO v současné době čelí, týkající se mimo jiné transparentnosti, součinnosti, předvídatelného a udržitelného financování a odpovědnosti, jakož i reakce na nynější pandemii a na rozpor mezi rozdílnostmi v očekáváních jednotlivých členských států WHO a jejími kapacitami, patří mezi otázky, jimiž by se řídicí orgány WHO měly zabývat přednostně.
14. VYBÍZEJÍ všechny příslušné aktéry, včetně ostatních celosvětových aktérů v oblasti zdraví a nestátních aktérů, ke společnému posílení kapacity WHO v oblasti prevence, připravenosti a reakce, a současně ZDŮRAZŇUJÍ význam dalšího rozvoje partnerských vztahů, jakož i nezávislosti organizace, normativní práce, technických kapacit, odpovědnosti, účinnosti, efektivnosti a transparentnosti.
15. ZDŮRAZŇUJÍ, že Evropské středisko pro prevenci a kontrolu nemocí (ECDC), jehož úloha byla posílena, by mohlo hrát klíčovou úlohu v budoucích epidemiích a že užší spolupráce mezi ECDC a WHO by mohla být dále posouzena.
16. POUKAZUJÍ na význam plného dodržování MZP a ZDŮRAZŇUJÍ, že by mělo být možné, aniž by byly dotčeny závěrečné zprávy a doporučení, jež vyplynou z probíhajících přezkumných a hodnotících mechanismů, posoudit níže uvedené návrhy opatření, mimo jiné s ohledem na přezkum MZP, a zahrnout je do práce IPPR, IOAC, Rady pro monitoring globální připravenosti a Výboru pro přezkum MZP. Tato opatření zahrnují:
- posouzení možnosti přezkumu systému varování pro vyhlášení ohrožení veřejného zdraví mezinárodního významu; tento přezkum by měl umožnit zavedení víceúrovňových systémů varování, například systém semaforu, které by zlepšily transparentnost opatření a zpřesnily komunikaci v oblasti hrozeb pro veřejné zdraví;
 - v rámci MZP možné zavedení rozdílu mezi cestovními a obchodními omezeními, tedy rozlišení mezi opatřeními týkajícími se přepravy osob a přepravy zboží s cílem zabránit zbytečnému poškozování ekonomik;

- zvážení možnosti nezávislého epidemiologického posouzení situace na místě ve vysoce rizikových oblastech, a to v úzké spolupráci se stranou státu;
- zvýšení transparentnosti, pokud jde o dodržování MZP na vnitrostátní úrovni, společně s účinnějším a důslednějším uplatňováním systému podávání zpráv smluvními státy sekretariátu WHO, jakož i posílení společných externích hodnocení a návazných opatření;
- vyhodnocení pozitivních i negativních dopadů uskutečněných opatření v rámci reakce a posouzení stávajících nedostatků ve znalostech s cílem určit, jaké nástroje mohou být na úrovni jednotlivých zemí k řízení opatření zapotřebí;
- přijetí závazku k dalšímu posílení normativní úlohy a případně kapacity WHO. Úvahy v této souvislosti by mohly zahrnovat možné posílení Úřadu hlavního vědeckého pracovníka WHO nad rámec úlohy regionálních a celostátních úřadů, vybízení WHO k rozvíjení a vytváření nových přístupů s cílem navázat oblast zdraví na udržitelný růst a posílit mapování a chápání ekonomiky v oblasti zdraví na celosvětové úrovni, jakož i další rozvoj „akademie WHO“ (WHO Academy);
- zintenzivnění úsilí WHO o nalezení součinností v oblasti připravenosti a reakce se všemi příslušnými aktéry a o podporu nejzranitelnějších;
- posílení trojstranné spolupráce mezi WHO, Organizací OSN pro výživu a zemědělství (FAO) a Světovou organizací pro zdraví zvířat (OIE) s Programem OSN pro životní prostředí (UNEP) zaměřené na podporu přístupu „jedno zdraví“ v případě zoonóz.

17. ZDŮRAZŇUJÍ, že EU a její členské státy plně podporují vedoucí a koordinační úlohu WHO v oblasti zdraví na celosvětové úrovni, a budou proto prosazovat včasné provedení nezbytných reformních opatření WHO, přičemž budou vycházet z výše uvedených úvah, ale také z příslušných zpráv a doporučení, s cílem upevnit organizaci WHO na všech třech jejích úrovních a zajistit návazná opatření ze strany řídicích orgánů WHO.